

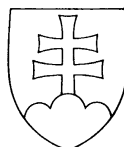
SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Bratislava

Jeséniova 17, 831 01 Bratislava

Číslo: 5641/36/2020-27832/2020

Bratislava 28.08.2020



ROZHODNUTIE

Slovenská inšpekcia životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Bratislava, (ďalej len „Inšpekcia“) ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“), na základe vykonaného štátneho dozoru a záverov Protokolu o vykonaní štátneho dozoru č. 36/002/20/ID-P, č. konania: 4182/36/2020-4587/2020 zo dňa 13.02.2020, v súlade s ustanoveniami § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

n a r i a d' u j e

účastníkovi konania:

Mesto Sládkovičovo, Fučíkova 329, 925 21 Sládkovičovo, IČO: 00306177

vykonať opatrenia na nápravu podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. v tomto rozsahu:

Mesto Sládkovičovo

1. Prijme trvalo účinné opatrenia na zamedzenie úniku alebo šírenia invázných nepôvodných druhov rastlín na pozemkoch vo vlastníctve, v správe, alebo v užívaní obce.

Termín: do 31.12.2020

2. Upozorní vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na území obce na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a na ich povinnosti, zverejnením informácie o miestach ich výskytu a zverejnením tohto rozhodnutia.

Termín: bezodkladne

3. Zverejní informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín na území obce a informačný leták Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky na svojom webovom sídle a aj iným spôsobom v mieste obvyklým.

Termín: bezodkladne

4. Raz mesačne skontroluje výskyt invázných nepôvodných druhov rastlín verejne dostupný prostredníctvom webového sídla Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky a Enviroportálu.

Termín: trvale

5. V období od 1. apríla do 30. septembra raz mesačne vykoná vlastné zistenia výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín na území obce. Na základe týchto zistení upozorní vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a na ich povinnosti.

Termín: bezodkladne po uskutočnení zistenia

O d ô v o d n e n i e

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) na svojom webovom sídle www.sopsr.sk dňa 01.10.2019 zverejnila informácie o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov prostredníctvom interaktívnej Mapy prioritných lokalít kde sa majú odstraňovať invázne druhy rastlín <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazky/map.html> (Príloha č. 1) a informačné letáky, ktoré obsahujú informácie o konkrétnom inváznom druhu, jeho popis a zobrazenie a tiež informáciu o spôsobe jeho odstraňovania http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15.

Podľa tejto mapy bol na území obce Sládkovičovo zaznamenaný výskyt invázných rastlín *Solidago gigantea*, *Negundo aceroides* a *Impatiens glandulifera*.

Dňa 13.02.2020 vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti Inšpektorátu životného prostredia Bratislava štátny dozor v obci (typ obce: mesto) Sládkovičovo podľa zákona č. 150/2019 Z. z..

Štátnym dozorom bolo zistené, že obec Sládkovičovo výskyt invázných druhov na území obce neriešila; výsledkom štátneho dozoru je Protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 36/002/20/ID-P, č. konania: 4182/36/2020-4587/2020. Obec Sládkovičovo sa k zisteniam štátneho dozoru inšpekcii vyjadrila listom č. 340/2020/IVZP-530/HE zo dňa 14.02.2020, RZ č. 6795/2020. Inšpekcia zaslala obci Sládkovičovo odpoveď na vyjadrenia ku zisteniam štátneho dozoru v oznámení o skončení štátneho dozoru č. 4182/36/2020-8396/2020 zo dňa 10.03.2020.

Zo strany obce Sládkovičovo neboli podané také námietky, ktoré by preukázali nesprávnosť zistení štátneho dozoru a Inšpekcia dňa 10.03.2020 skončila štátny dozor oznámením č. 4182/36/2020-8396/2020.

Dňa 13.05.2020 bolo obci Sládkovičovo doručené oznámenie o začatí správneho konania o opatrení na nápravu, pretože

I.

Invázne druhy rastlín majú vlastnosti, ktoré vyžadujú celospoločenský systematický a koordinovaný postup ich odstraňovania a prevencie ich šírenia:

- majú rýchly vegetatívny rast juvenilných a reprodukčne dospelých jedincov,
- majú dlhé obdobie kvitnutia a tvorby plodov,
- formujú dominantné porasty v štádiu semenáčikov,
- majú schopnosť prežívať nepriaznivé obdobia (sucho, záplavy),
- sú odolné voči stresom,
- majú dobré reprodukčné vlastnosti (vegetatívne rozmnožovanie pomocou podzemkov, hlŕúz; generatívne – tvorba veľkého množstva semien, vysoká klíčivosť semien, klíčiace semená nemajú zvláštne nároky na prostredie),
- majú účinné mechanizmy rozširovania a
- sú schopné rásť na rôznych typoch stanovišť.

Súčasne, invázne druhy majú veľmi málo prirodzených nepriateľov (predátorov, parazitov, chorôb). Preto na ich odstránenie je potrebný cielený ľudský zásah. Rovnako je aj potrebné voliť také postupy v starostlivosti o životné prostredie, ktoré nepodporujú šírenie invázných druhov. Rýchly nástup nepôvodných druhov a postupné získanie ich dominantného postavenia v rastlinnom spoločenstve je významnou mierou umožnený narušovaním povrchu pôdy (disturbancia). Disturbancia môže byť aj prirodzeného charakteru (erózia, záplavy, oheň a pod.), v súčasnosti však výrazne prevládajú antropogénne disturbancie ku ktorým napríklad patria úpravy tokov narušujúce pôvodné brehové porasty, používanie ťažkej mechanizácie pri výstavbe ciest, vytváraní cestných rigolov, priekop a pod..

Vzhľadom na to, že invázne druhy rastlín majú vďaka svojim vlastnostiam vysokú konkurenčnú schopnosť voči ostatným druhom rastlín a úspešne potláčajú ich rast a sú to nepôvodné druhy, teda druhy s prirodzeným alergickým potenciálom pre tunajších obyvateľov, je v záujme všetkých obyvateľov obce vykonať opatrenia proti šíreniu každého invázneho druhu, ktorého výskyt sa zistí na území obce, ale aj v jej blízkosti, pretože invázne druhy rastlín nepoznajú hranice územného členenia.

Pre odôvodnenie nákladov obce na „boj“ s inváznymi druhmi uvádzame, že okrem zdravotných rizík a environmentálnych dosahov na prírodu, prináša šírenie invázných druhov rastlín aj ekonomické a hospodárske straty a následne zvýšené náklady na odstránenie dôsledkov ich šírenia. Príklady (aj) ekonomických dôsledkov:

- Poškodzovanie dlažieb, asfaltových povrchov ciest, ich obrubníkov a pod. prerastaním inváznymi rastlinami.
- Hustota porastov invázných rastlín bráni vykonávať rôzne činnosti človeka (znemožňujú optimálny prístup verejnosti, napr. k brehom riek, do lesných porastov, na poľnohospodárske pozemky, na miesta oddychu, rekreácie a pod.).

- Na okrajoch ciest a železničných tratí znižujú prehľadnosť a nepriaznivo ovplyvňujú bezpečnosť premávky.

II.

Počas správneho konania bola mapka o výskyte inváznych druhov rastlín <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> aktualizovaná.

Podľa aktuálnych údajov o výskyte inváznych rastlín na zverejnenej interaktívnej mapke <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> je na území obce Sládkovičovo zaznamenaný výskyt inváznych rastlín *Ailanthus altissima* na 1 lokalite, *Impatiens glandulifera* na 1 lokalite, *Lycium barbarum* na 5 lokalitách, *Negundo aceroides* na 1 lokalite a *Solidago gigantea* na 3 lokalitách (Príloha č. 2).

Pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*)

Opis rastliny

Dvojdómá, rýchlorastúca drevina (strom), ktorá dorastá do výšky 20 až 25 metrov. Hneď v prvom roku života môže dorásť až do výšky 2 metrov. Kôra na kmeni je hladká, sivohnedá. Listy sú protistojné, nepárno perovité, 40 – 60 cm dlhé, so sýto oranžovou stopkou. Sú lesklé, tmavozelené, tvorené 11 až 16 lístkami kopijovitého tvaru, v jesennom období majú výraznú oranžovo červenú až červenú farbu. Listy po rozmrvení v ruke nepríjemne zapáchajú. Kvety sa vytvárajú v júni až auguste. Sú jednopohlavné, malé, päťpočetné, sústredené vo vrcholových metlinách. Majú výraznú, nepríjemnú vôňu. Plodom sú podlhovasté krídlaté nažky.

Spôsob rozmnožovania a rozširovania:

Rozmnožuje sa vegetatívne aj generatívne. Vytvára veľké množstvo koreňových výmladkov, z ktorých vyrastú nové jedince (stromy). Po zrezaní kmeňa, sa vytvorí okolo pňa hustý porast výmladkov. Na jeseň produkuje ľahké semená, ktoré sú vetrom roznášané na väčšie vzdialenosti a dobre klíčia. Je nenáročný na podmienky, tolerantný voči suchu a soliam v pôde. Do pôdy vylučuje koreňmi alelopatické látky, ktoré bránia rastu iných druhov drevín. Alelopatický účinok majú aj jeho listy.

Netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*)

Opis rastliny

Jednoročná rastlina s dutou, holou, dužnatou, pomerne hrubou, jednoduchou alebo rozkonárenou byľou dorastajúcou do výšky až 3 metre. V spodnej časti môže byť až 5 cm široká. Listy sú dlhé až 30 cm, kopijovité, na okraji pílkovité, v dolnej časti listu žliazkaté. V dolnej časti byle vyrastajú striedavo, v hornej časti sú listy protistojné alebo rastú v praslene. Kvitne od júna do septembra veľkými ružovými kvetmi, zoskupenými v menších pazušných strapcoch. Majú silnú sladkú vôňu. Plodom je podlhovastá pukavá tobolka.

Spôsob rozmnožovania:

Netýkavka žliazkatá sa rozmnožuje prevažne generatívne – semenami, ktoré klíčia na jar, k osídľovaniu nových stanovišť však prispieva aj vegetatívne rozmnožovanie, hoci oveľa zriedkavejšie. V takom prípade, na úlomku rastliny (najčastejšie byle, ktorá je krehká a lámavá) sa vytvoria adventívne korene, pomocou ktorých zakorení.

Spôsoby rozširovania:

Keďže tento druh spravidla rastie na brehoch tokov, rozširuje sa najmä hydrochórne, tzn. semená sa dostávajú do vody, kde klesajú na dno a potom sú odplavované na nové stanovištia spolu s pieskom a štrkom. K rozširovaniu prispieva aj človek, pretože je to často pestovaná

okrasná rastlina a vynášaním odpadu, napr. zo záhradiek na brehy vodných tokov, sa vytvárajú nové ohniská pre následné hydrochórne šírenie. Vzácné je zoochórne rozširovanie, dobre pozorovateľné je však vystreľovanie semien z jej toboliek (balistické rozširovanie) do vzdialenosti 3 až 6, 5 m. Spôsobuje to napätie pletív v tobolkách plodov, ktoré je také veľké, že už aj slabý dotyk zapríčiní ich puknutie a rozhodenie semien. Diaspóry netýkavky žliazkatej spravidla klesnú na dno toku a ďalej sú presúvané vodným prúdom. Nautochória (rozširovanie pomocou vody) však nehrá rozhodujúcu úlohu, pretože preschnuté semená plávajú len krátko. Diaspóry sa dostávajú na dno, kde sa váľajú spolu s pieskom a štrkom.

Kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*)

Opis rastliny

Drevina (ker) nižšieho vzrastu, ktorý vytvára husté porasty a popri opore rastie aj do vyšších výšok. Jeho dlhé prútovité konáre prevísajú tak, že sa väčšinou dotýkajú pôdy. Takýmto spôsobom môžu zakoreňovať a rozširovať pôvodný porast. Dorastajú až do dĺžky 2,5 metra. Sú hnedosivej farby, riedko porastené trnmi. Listy sú striedavé, krátko stopkaté, kopijovité alebo úzko elipsovité, celo okrajové. Prevažne v júli až auguste sa tvoria drobné, ružové až fialové, lievikovité kvety, ktoré na konároch vyrastajú v menších zväzkoch. Plodom je elipsovita bobuľa oranžovo červenej farby.

Spôsob rozmnožovania a rozširovania:

Vytvára prevísajúce konáre, ktorými ľahko zakoreňuje a tvorí husté navzájom prepletené krovité porasty. Rozširuje sa aj generatívne semenami, ktoré roznášajú vtáky, požierajúce plody druhu. K nežiadúcemu rozširovaniu dochádza aj tým, že semená alebo sadenice tohto druhu sú často ponúkané nesprávne ako rastliny goji. /Goji je kustovnica čínska (*Lycium chinensis*)/

Javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*)

Opis rastliny

Drevina s hladkou sivohnedou kôrou, ktorá dosahuje výšku do 20 metrov. Korunu má rozložitú, pekne tvarovanú. Listy vyrastajú na konároch protistojne, sú nepárno perovité, s 3 až 7 tvarovo rozdielnymi lístkami. Žltozelené kvety vyrastajú na jar (v apríli až máji) zároveň s listami. Samčie kvety sú v chocholíkoch, visiacich na dlhých stopkách z konára. Samičie kvety sú usporiadané v dlhostopkatých strapcoch. Plodom je krídlatá dvojnažka.

Spôsob rozmnožovania a rozširovania:

Rozmnožuje sa generatívne aj vegetatívne, Tvorí množstvo semien, ktoré sú vetrom roznášané na veľké vzdialenosti a má aj silnú koreňovú výmladnosť, ktorá umožňuje postupné šírenie druhu vytvorením nových jedincov z výhonkov koreňov v okolí pôvodného stromu.

Zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*) a jej veľmi podobná Zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*)

Opis rastliny

Trvácna rastlina, zlatobyľ obrovská s plazivým rozkonáreným a výbežkatým podzemkom, kanadská s nerozkonáreným, obe s vysokými, priamymi stonkami obrovská až 250 cm vysokou. Rozoznať sa dajú podľa ochlpenia stonky, obrovská má stonku holú a stonka kanadskej je v hornej drsno odstávajúco chlpatá. Listy sú sediace kopijovité, dlho končisté, na líci holé, na rube odstávajúco chlpaté. Drobné zlatožlté kvety tvoria úbory v

oblúkovito ohnutých strapcoch alebo vo veľkých široko rozložitých metlinách. Kvitnú od augusta do októbra. Plodom je nažka.

Spôsob rozmnožovania:

Zlatobyľ obrovská aj zlatobyľ kanadská sa rozmnožujú semenami (generatívne rozmnožovanie), ktoré dozrievajú hneď po odkvitnutí. Dobré klíčia aj za nepriaznivých podmienok. Rozmnožujú sa aj vegetatívne pomocou podzemkov, ktoré sú dlhé a rýchlo sa rozrastajú.

Spôsoby rozširovania:

Rozširujú sa pomocou vetra. Plody sú opatrené vencom dlhých chlupov, ktoré slúžia k tomuto účelu. K rozširovaniu môže prispieť aj človek, ak zeminu, v ktorej sa nachádzajú úlomky podzemných častí rastliny, premiestni na iné stanovište.

III.

Pred realizáciou opatrení spojených s potláčaním výskytu, alebo odstraňovaním (eradikáciou) invázneho druhu je vždy nevyhnutné dopredu zistiť nasledujúce skutočnosti:

- vlastnícke vzťahy konkrétnej lokality, prípadne správcu lokality,
- či sa v lokalite nachádzajú chránené časti, ktoré sú uvedené v Štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny, ako platany v Sládkovičove, prírodná rezervácia Sládkovičkovská duna, chránený areál Sládkovičovský park, alebo patria medzi územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, alebo medzi chránené vtáčie územia ako Úľanská mokraď,
- prírodné charakteristiky konkrétnej lokality - členitosť terénu, prístupové cesty, typ pozemku – najmä jeho situovanie na lesnom alebo poľnohospodárskom pozemku, v prípade chránených území – stupeň ochrany, spôsob využívania pozemku v minulosti i v súčasnosti,
- rozšírenie druhu na lokalite tzn. plošný rozsah územia, na ktorom sa odstraňovanie bude uskutočňovať,
- početnosť, t.j. či je výskyt druhu/ov jednotlivý, skupinový, masový, plošná monokultúra a pod.. Pri ojedinelom výskyte je potrebné zistiť ohnisko odkiaľ sa druh (druhy) do územia šíria,
- biologické vlastnosti druhov uvažovaných na likvidáciu a ich ekologické nároky,
- spôsob rozmnožovania,
- riziká prichádzajúce do úvahy pri ničení - zdravotná bezpečnosť, blízkosť vodných biotopov, prítomnosť ďalších osobitne chránených alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov a biotopov,
- spôsob realizácie a odbornosť dodávateľa vykonávaných opatrení,
- časovú a hierarchickú postupnosť plánovaných opatrení.

IV.

Odstránenie inváznych nepôvodných druhov rastlín sa musí uskutočniť v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 450/2019 Z. z.“).

Vo všeobecnosti je pri odstraňovaní inváznych rastlín potrebné brať do úvahy aký majú spôsob rozmnožovania a do akej biologickej skupiny patria, početnosť na lokalite, charakter a situovanie stanovišťa, ohrozenosť a veľkosť lokality, fázu rastu rastliny a ďalšie biologické

vlastnosti druhu. Je potrebné ich odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu na lokalite, keď je ich odstraňovanie najefektívnejšie. Pri druhoch rozmnožujúcich sa aj generatívnym spôsobom je potrebné zrealizovať zásah pred alebo v čase kvitnutia druhu, zásadne pred začiatkom tvorby semien.

Pre *Ailanthus altissima* je povolený iba chemický spôsob odstraňovania.

Spôsoby odstraňovania *Impatiens glandulifera* sú vykopávanie, vytrhávanie, aplikácia horúcej pary, pastva, kosenie a mulčovanie, ale aj chemický a kombinovaný spôsob.

Spôsoby odstraňovania *Lycium barbarum* sú vykopávanie, vytrhávanie, výrub a chemický spôsob odstraňovania. Odporúča sa kombinovaný spôsob.

Spôsoby odstraňovania *Negundo aceroides* sú vykopávanie, vytrhávanie a chemický spôsob odstraňovania. Pri tomto druhu nestačí len mechanické odstraňovanie, je potrebná aj následná aplikácia herbicídneho prípravku na odstraňovanie rastlín.

Spôsoby odstraňovania *Solidago gigantea* sú vykopávanie, vytrhávanie, aplikácia horúcej pary, kosenie a mulčovanie, pastva, orba, chemický spôsob alebo kombinovaný spôsob odstraňovania.

Konkrétne metódy odstraňovania invázných druhov zistených na území obce:

Kosenie a mulčovanie porastov je spôsob odstraňovania, ktorý ak sa použije, tak treba uskutočňovať v 14 dňových intervaloch po celú dobu vegetačnej doby. Rastliny tak nestačia vytvoriť dostatok zásobných látok a postupne slabnú. Zásah je nutné uskutočňovať každoročne, kým sa objavujú nové výhonky a opakovane počas sezóny. Porast je potrebné pokosiť alebo pomulčovať pred kvitnutím rastlín. Je to veľmi účinný spôsob odstraňovania *Impatiens glandulifera*; kosenie, sekanie sa v praxi najviac využíva, v spojitosti s údržbou tokov. Tam, kde sa kosia bylinné porasty sprievodnej vegetácie tokov, tam sa ničia súbežne aj porasty netýkavky žliazkatej. Keďže tento druh rastie často v kombinácii s ďalšími inváznymi rastlinami, spravidla sú odstraňované spoločne. Pri *Lycium barbarum* je potrebné reznú plochu čím skôr natrieť koncentrovaným herbicídny prípravkom, aby sa obmedzilo zmladzovanie druhu. Používa sa aj postrek celej rastliny herbicídny prípravkom.

Na malých plochách s ojedinelým výskytom inváznej rastliny (napr. v okrasných záhradách) sa odporúča uskutočniť **vykopávanie a vytrhávanie**.

Vykopávanie je vhodné realizovať v čase, keď je pôda primerane vlhká a rastliny sa ľahko vyberajú. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné výkop realizovať tak, že v pôde nezostanú zvyšky koreňov, z ktorých je rastlina schopná regenerovať. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je vhodné tento spôsob realizovať rýľovými vidlami, pretože použitím rýľa, lopaty alebo motyky sa zvyšuje riziko odrezania častí koreňov vedúce k obnoveniu rastu. Pri semenáčikoch vegetatívne sa rozmnožujúcich druhov je potrebné tento spôsob realizovať čo najskôr po zistení výskytu na predchádzanie rozrastaniu koreňového systému a uľahčenie vykopávania. Pri starších jedincoch vegetatívne sa rozmnožujúcich druhov je potrebné tento spôsob realizovať v období od začiatku kvitnutia až do plného kvitnutia, kedy by regenerácia z náhodne ponechaných častí koreňov mala byť najslabšia. Pri

generatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné tento spôsob realizovať pred alebo v čase kvitnutia, zásadne pred začiatkom tvorby semien. Pri druhoch v okolí vodných tokov alebo druhoch rastúcich priamo v nich je potrebné vyberať jednotlivé rastliny zo substrátu tak, že nedôjde k odlomeniu ich častí, ktoré sú schopné regenerovať a zakoreniť.

Vytrhávanie je vhodné na odstraňovanie semenáčikov rastlín a mladých rastlín, najvhodnejšie v čase, keď je pôda primerane vlhká, keď sa rastliny ľahko vyberajú. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné vytrhávanie vykonať tak, že v pôde nezostanú zvyšky koreňov, z ktorých je rastlina schopná regenerovať.

Orba sa môže využiť v tých prípadoch, ak sa invázne druhy vyskytujú na plochách s trvalým trávny porastom alebo na opusteniskách, kde sa plocha plánuje využiť iným spôsobom či v inej kultúre (napr. premena na ornú pôdu a pod.). Ak sa využije na poľnohospodársky využívaných stanovištiach, porast je potrebné porať v období pred kvitnutím a po orbe je nevyhnutné osiať plochu konkurenčne silnejšími druhmi, ako ozimná raž alebo jačmeň jarný. Orbou sa súbežne ničia semenáčky, mladé i dospelé jedince rastlín. Po orbe sa vyžaduje odstrániť podzemné orgány rastlín (aspoň tie, ktoré ostali v blízkosti povrchu) a následne je nutné osiať plochu konkurenčne silnejšími druhmi. Napríklad, ak sa zásah vykonal na ornej pôde, je možné použiť ako osivo ozimné druhy obilovín. Tento spôsob je možné tiež využiť na úpravu opustenísk a nevyužívaných plôch v intravilánoch, ale i extravilánoch obce, na tzv. poľných, lúčnych alebo mestských úhoroch. Upozornenie: Pri zemných prácach spojených s presunom zeminy nesmie dochádzať k narušeniu podzemných častí rastlín a ku ich transportu na nové lokality.

Aplikácia horúcej pary - ošetrovanie porastov prístrojom na aplikáciu horúcej pary sa realizuje v období pred kvitnutím druhu, v prípade *Solidago gigantea* aj *Solidago canadensis* je potrebná aplikácia viackrát ročne ako alternatíva kosenia.

Pastva ovcami alebo hovädzím dobytkom je vhodná na lokalitách s hromadným výskytom druhov vo vegetatívnej fáze. Pastva rastliny úplne nezničí, len potlačí ich rast. Pastva však má svoje opodstatnenie, pretože aspoň čiastočne sa ňou znižuje hustota výskytu inváznych druhov. Pomocou nej sa znižuje najmä celková vitalita jedincov, obmedzuje reprodukcia, čo v konečnom dôsledku vedie k zníženiu početnosti jedincov. Pri pastve sa udupávaním môžu poškodiť aj koreňové krčky, čo má v konečnom dôsledku negatívny dopad na celé rastliny. Pastvu v prípade *Impatiens glandulifera* možno realizovať len v obmedzenom rozsahu vzhľadom na charakter väčšiny stanovišť, kde sa spravidla tento druh vyskytuje (býva sústredený najmä v bylinnej etáži sprievodnej pobrežnej vegetácie tokov).

Výrub - výrub drevín je potrebné vykonávať spravidla mimo vegetačného obdobia od 1. októbra do 31. marca, s prihliadnutím na hniezdne obdobie vtákov. Odstraňovanie inváznych nepôvodných drevín druhu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) a druhu javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), ktoré nie sú zdrojom semien a sú súčasťou výsadiieb verejnej zelene v zastavanom území obce, je možné realizovať postupne, v súlade so schváleným programom starostlivosti o dreviny. Jedince druhov pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) a javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), ktoré sú zdrojom semien, musia byť odstránené bezodkladne.

Výrub *Negundo aceroides* aj *Lycium barbarum* sa odporúča kombinovať s chemickým spôsobom odstraňovania. Na potlačenie následného zmladenia zo spiacich púčikov sa aplikuje na čerstvú reznú ranu náter koncentrovaného herbicídu alebo riedeného maximálne v pomere 1:1. Herbicíd sa musí hneď natrieť na reznú plochu. Z hľadiska predchádzania tvorbe koreňových a pňových výmladkov je vhodnejšie použiť chemickú likvidáciu - vpich koncentrovaného prípravku do ich stoniek. V prípade vzrastlého stromu sa herbicídny prostriedok aplikuje priamo do kmeňa stojaceho stromu tak, že sa šikmo dole do kmeňa vyvrtá dierka, do ktorej sa vstrekuje herbicíd alebo sa urobí šikmý zásek sekerkou a herbicíd sa strekne do záseku (injekčná metóda).

Pri *Ailanthus altissima* je nutné použiť injekčnú metódu, pri ktorej sa aplikuje koncentrovaný herbicíd priamo do navŕtaných otvorov alebo zásekov do stonky alebo kmeňa stojaceho stromu, bez jeho likvidácie. Herbicíd sa dávkuje v množstve 2 ml koncentrovaného herbicídu na jeden navŕtaný otvor alebo zásek. Počet navŕtaných otvorov alebo zásekov je závislý od hrúbky kmeňa – 1 navŕtaný otvor/zásek na každých 7,5 cm obvodu. Záseky a navŕtané otvory je potrebné urobiť pravidelne po celom obvode kmeňa. (Šikmým smerom dole sa do kmeňa vyvrtá dierka, alebo sa urobí šikmý zásek sekerkou, do ktorého sa vstreknú 2 ml koncentrovaného herbicídu.) Termín aplikácie je v čase vegetácie, kým sú rastliny olistené, za suchého počasia, kedy sa herbicíd po aplikácii rýchlo vstrebáva do dreva. Likvidované jedince sa odstraňujú až po úplnom odumretí, zvyčajne po dvoch rokoch od aplikácie na predchádzanie koreňovej výmladnosti predčasným odstránením nadzemnej biomasy. Je však nevyhnutné drevinu kontrolovať a primerane odľahčovať korunu orezom časti konárov alebo odrezaním kmeňa, pri dodržaní bezpečnostných predpisov. Pri možnom ohrození zdravia alebo života človeka, alebo reálnej hrozby vzniku škody na majetku vplyvom pádu suchých konárov alebo kmeňov ešte neodumretých jedincov je nevyhnutný bezodkladný výrub dreviny. Následne je nevyhnutné vykonať zásahy injekčnou metódou do koreňových výmladkov.

Ak nie je možné zabezpečiť dôsledné mechanické odstraňovanie, je potrebné kombinovať ho s chemickým spôsobom likvidácie, postupom podľa návodu výrobcu. **Okrem návodu výrobcu je potrebné vždy dodržiavať nasledujúce zásady:**

1. Vždy je potrebné rešpektovať bezpečnostné hľadiská, pretože pri nesprávnej aplikácii môžu niektoré z chemických prípravkov nepriaznivo vplyvať na okolitú vegetáciu a na niektoré ďalšie zložky životného prostredia a tiež môžu ohroziť aj zdravie osoby, ktorá aplikáciu vykonáva.
2. Postrek sa nesmie použiť na osobitne chránené druhy a biotopy.
3. Postrek sa nesmie vykonávať na silne zaprášené rastliny (nie po dlhom období sucha).
4. V deň postreku nesmie pršať, ani sa schyľovať k dažďu, a to ani podľa predpovede počasia, ktorú na svojom webovom sídle www.shmu.sk zverejňuje Slovenský hydrometeorologický ústav, pretože po aplikácii herbicídu nesmie dôjsť k jeho zmytiu výrobcom predpísaný čas.
5. Je potrebné dbať, aby počas postrekovania fúkal mierny vietor, pretože pri absolútnom bezvetří môžu koncentrované výpary negatívne vplyvať aj na okolitú vegetáciu.
6. Po aplikácii na pasienkoch a lúkach musí byť dodržaná ochranná lehota 21 dní, kedy sa nesmie porast využívať.

Zásah je potrebné opakovať minimálne nasledujúci rok (podľa zostarnutia porastu a mohutnosti koreňového systému). Pri práci s herbicídom je potrebné dodržiavať zásady pre prácu s jedmi a nepoužívať ho v blízkosti vodného zdroja. Pred postrekom je vhodné

odstrániť staré odumreté byle z minulého roka (použitím krovinorezu). Najúčinnnejšie obdobie použitia herbicídu je začiatok vegetačného obdobia, keď sú dostatočne rozvinuté listy a rastliny nie sú veľmi vysoké; druhú aplikáciu urobiť v čase, keď rastliny dosahujú výšku približne 20 cm, ak je vyššia, praktická aplikácia je už náročná. V prípade, že poveternostné podmienky nedovoľujú postrek pred dorastением do výšky 1 – 1,5 m, možno rastliny pokosiť tesne nad zemou krovinorezom. Približne po 7 týždňoch možno potom aplikovať herbicíd. Väčšina vyrábaných chemických postrekov zasahuje celé rastliny vrátane koreňového systému (chemický prostriedok sa dostane cievnyimi zväzkami až do koreňa rastliny), nepôsobí však na pôdnu zásobu semien.

Upozornenie ku chemickému a kombinovanému spôsobu odstraňovania:

Pri chemickom aj kombinovanom spôsobe odstraňovania sa musia dodržať ustanovenia zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín a ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení.

V.

Spôsoby nakladania s biomasou z invázných nepôvodných druhov rastlín

1. Kompostovanie

Kompostujú sa sterilné rastliny alebo ich časti, ktoré ešte nevytvárajú semená ani plody.

2. Spálenie

Ak rastliny už tvoria semená alebo plody, je potrebné ich najprv vysušiť takým spôsobom, že nemôže dôjsť k rozšíreniu ich semien alebo plodov do okolia a následne vysušené rastliny spáliť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

3. Štiepkovanie

Štiepku je možné využiť na mulč (ak nie sú zoštiepkované jedince drevín so semenami).

4. Skrmovanie

Pokosenú biomasu z invázných nepôvodných druhov rastlín je možné využiť aj na skrímenie hospodárskymi druhmi zvierat.

5. Surovina na výrobu biopaliva

podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v aktuálnom znení.

VI.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. obec pri výkone samosprávy upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z.. Podľa tohto ustanovenia ŠOP SR predkladá obci elektronicky informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov a informačný leták, ktorý obsahuje informáciu o inváznom druhu, vrátane jeho popisu a zobrazenia, a informáciu o spôsobe jeho odstraňovania. Obec môže upozorňovať vlastníkov,

správco a užívateľov na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti aj na základe vlastného zistenia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. každý, kto vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou môže dôjsť k úniku inváznych nepôvodných druhov uvedených v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie do životného prostredia alebo šíreniu týchto inváznych nepôvodných druhov v životnom prostredí, je povinný prijať opatrenia na zamedzenie takého úniku alebo šírenia.

Štátna ochrana prírody zverejňuje predpísaným spôsobom v súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente a zákonom č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie na svojom webovom sídle www.sopsr.sk a tým aj predkladá každej obci elektronicky informáciu o miestach výskytu inváznych nepôvodných druhov <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> a informačný leták, ktorý obsahuje informáciu o inváznom druhu, vrátane jeho popisu a zobrazenia, a informáciu o spôsobe jeho odstraňovania http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15.

Jeden z možných postupov pre využitie zverejnených informácií:

1. Na webstránke Enviroportál je zverejnená mapa <http://envirozataze.enviroportal.sk/mapa> na ktorej na horizontálnej lište treba kliknúť na obec a napísať „Sládkovičovo“.
2. Na horizontálnej lište v záložke „Mapový obsah“ sú dve hlavné záložky „Environmentálne záťaž“ a „Doplnkové priestorové údaje“. Záložka „Doplnkové priestorové údaje“ obsahuje priečinok „Ochrana prírody“ a v tomto priečinku sú podpriečinky, medzi nimi aj napr. podpriečinok „Maloplošné chránené územia“. Prostredníctvom tejto mapy (Mapový podklad: © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR 2000 - AG, SVM50) sa zobrazia príslušné chránené územia (Príloha č. 3).
3. Na webovom sídle ŠOP SR www.sopsr.sk je webstránka určená pre invázne druhy <http://www.sopsr.sk/invazne-web/>, na ktorej je aktuálne evidovaný výskyt inváznych druhov rastlín Slovenskej republiky. Tieto informácie sú zverejnené na interaktívnej mape Slovenska, ktorá je priebežne aktualizovaná z databázy údajov vedenej na ŠOP SR – <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> (Príloha č. 4) je možné vyhľadávať jednotlivé invázne druhy v rámci vybraného katastrálneho územia. Každý záznam obsahuje aj bližšie údaje o lokalite výskytu, výmere, dátume záznamu. Na tejto stránke sú zverejnené aj informačné letáky http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15 v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. s informáciami o jednotlivých inváznych druhoch rastlín, vyskytujúcich sa na území Slovenska, vrátane ich popisu, zobrazenia a informácie o spôsobe odstraňovania druhu.
4. Na interaktívnej mape <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> (Príloha č. 4) je v komunikačnom okne potrebné vyplniť katastrálne územie a botanický taxón, ktorý je vo forme ponukového zoznamu. Výsledkom vyhľadania je aktuálne zistený počet lokalít (jeden príklad v prílohe č. 5) a v prípade, že je v komplexnom informačnom a monitorovacom systéme ŠOP SR (KIMS) vložený príslušný záznam, tak sú sprístupnené aj detailné botanické informácie z biomonitoringu (jeden príklad v prílohe č. 6).
5. Biomonitoring ŠOP SR: ŠOP SR zverejňuje aj údaje z biomonitoringu, <http://www.biomonitoring.sk>. Táto zverejnená informácia obsahuje aj mapové nástroje

<http://webgis.biomonitoring.sk/>. Priestorové a botanické informácie o inváznych nepôvodných druhoch sú však užívateľsky pohodlne prelinkované do čísla výskytového záznamu v komunikačnom okne interaktívnej mapy (stĺpec „Occurrence record“ vo výsledkoch vo vyhľadávacej tabuľke v Prílohe č. 5).

VII.

Pre každého, teda aj pre obce platí zákaz priniesť na územie Slovenskej republiky invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky (ďalej len „národný zoznam“), držať ich, rozmnožovať, prepravovať okrem ich prepravy v súvislosti s ich eradikáciou, uvádzať na trh, používať, vymieňať, nechať rozmnožovať, chovať, pestovať alebo ich uvoľniť do životného prostredia.

Na invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie podľa vykonávacích nariadení Komisie (EÚ) 2016/1141, 2017/1263 a 2019/1262 (ďalej len „zoznam Európskej únie“) sa vzťahujú zákazy podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014.

Každý, kto vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou môže dôjsť k úniku inváznych nepôvodných druhov uvedených v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie do životného prostredia, alebo ich šíreniu v životnom prostredí, je povinný prijať opatrenia na zamedzenie takého úniku alebo šírenia a obec takého činnosti vykonáva.

Každý vlastník alebo správca pozemku, teda aj každá obec je povinná za podmienok a spôsobom, ktorý predpisuje vyhláška č. 450/2019 Z. z. odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 150/2019 Z. z., a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku, pričom ich obec upozorňuje na výskyt inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti z toho vyplývajúce (viď. § 14 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z.).

Na základe zisteného nedostatku uvedeného v Protokole o vykonaní štátneho dozoru č. 36/002/20/ID-P, č. konania: 4182/36/2020-4587/2020 zo dňa 13.02.2020, Inšpekcia listom č. 5641/36/2020-14088/2020 zo dňa 12.05.2020 oznámila obci Sládkovičovo podľa § 18 zákona o správnom poriadku začatie správneho konania vo veci uloženia opatrení na nápravu podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. a v súlade s § 33 ods. 1 a 2 správneho poriadku dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu. Spôsob nahliadnutia do administratívneho spisu bol limitovaný podmienkami mimoriadnej situácie, preto bolo potrebné telefonicky ho dohodnúť. Nahliadnutie do administratívneho spisu bolo možné v lehote do 21 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí správneho konania. V tejto lehote mal účastník konania tiež možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. mohol predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Dĺžka lehoty na oboznámenie sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia bola stanovená na základe mimoriadnej situácie v SR. Inšpekcia súčasne účastníka konania upozornila, že ak v stanovenej lehote nepredloží vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, ani ich nedoplní, bude pri rozhodovaní v predmetnej veci vychádzať zo známych podkladov, ktoré má inšpekcia k dispozícii.

Účastník konania sa Inšpekcii k začatiu konania vyjadril emailom, č. konania 5641/36/2020-19422/2020, v ktorom sa informoval o konkrétnych sankciách, ktoré vyplývajú z predmetného oznámenia a či bude obci uložená sankcia. V odpovedi Inšpekcie pre obec, č. konania 5641/36/2020-19851/2020 bolo uvedené, že sa jedná o nariadenie opatrení podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z..

Pri určovaní opatrení na nápravu Inšpekcia spolupracuje s odborníkmi Botanického ústavu Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, Štátnej ochrany prírody SR aj so Slovenskou botanickou spoločnosťou pri SAV. V Prílohe č. 7 je názorná pomôcka, ktorú Inšpekcii poskytol odborník SAV a môže byť užitočná aj pre obec Sládkovičovo ku rozlišovaniu, či jedince druhu *Ailanthus altissima* sú/nie sú zdrojom semien. Z dôvodu obmedzenia pohybu, ktoré bolo spôsobené mimoriadnou situáciou vyhlásenou v SR v súvislosti so šírením nového koronavírusu sa údaje/odborné stanoviská na webovom sídle ŠOP SR zverejňovali primerane situácii postupne, preto nebolo možné rozhodnúť v lehote podľa § 49 zák. č. 71/1967 Zb. (správny poriadok) v aktuálnom znení.

Pretože Inšpekcia mala všetky podklady, ktoré poskytujú dostatočný podklad na spoľahlivé posúdenie, nenariadila ústne pojednávanie.

VIII.

Bremeno likvidácie invázných nepôvodných druhov rastlín je podľa zákona povinnosťou vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov. V súčasnosti však pozorujeme, že problematika invázných druhov zaujíma širokú verejnosť a preto odporúčame v spolupráci so školami, ktorých je obec zriaďovateľom, zabezpečiť v jarých mesiacoch edukáciu o invázných druhoch rastlín a živočíchov pre žiakov a študentov týchto škôl. V každom prípade, priaznivo môže zapôsobiť vzor štátu a samospráv pri likvidácii invázných druhov a pri prevencii ich šírenia.

Preto Inšpekcia na základe vykonaného konania rozhodla tak, ako sa uvádza vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Doručuje sa :

Mesto Sládkovičovo, Ing. Anton Szabó – primátor, Fučíkova 329, 925 21
Sládkovičovo

Na vedomie :

(po nadobudnutí právoplatnosti)

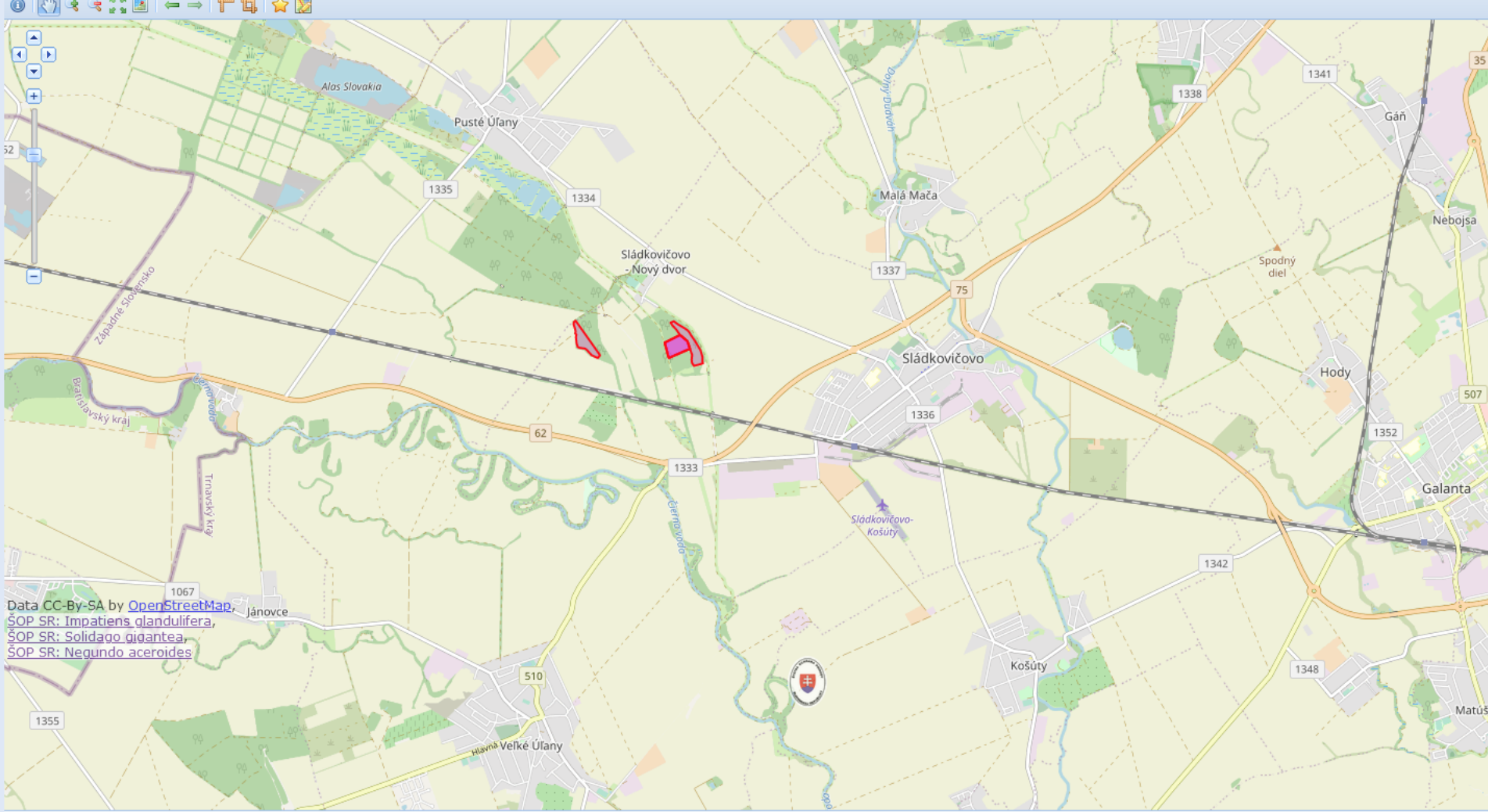
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody
a tvorby krajiny, Odbor štátnej správy ochrany prírody, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35
Bratislava

Mapa prioritných lokalít, kde sa majú odstraňovať invázne druhy rastlín v rámci aktivít Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 - 2020.

Mapový prehliadač [Štátnej ochrany prírody SR](#)
Open source mapový framework: [Heron Mapping Client \(MC\)](#) šírený pod licenciou [GNU GPL v3](#)

Vrstvy

- Základné mapy
 - ☐ Google Streets
 - ☐ Google Satellite
 - ☐ Google Terrain
 - ☐ Google Hybrid
 - ☒ OpenStreetMap
 - ☐ Bez podkladovej mapy
- Vrstvy
 - PODKLADY
 - ☒ hranica SR
 - ☐ orografické celky
 - ☐ CHVU
 - ☒ SKUEV
 - ☒ chránené územia (veľkoplošné)
 - ☒ chránené územia (maloplošné)
 - ☐ RAMSAR
 - ☐ Pôsobnosť ŠOP
 - INVÁZNE RASTLINY
 - ☐ invázne rastliny - KM štvrce
 - ☒ /Ambrosia artemisiifolia/ - ambrosia
 - ☐ /Asclepias syriaca/ - glejovka an
 - ☐ /Fallopia sp. (syn. Reynoutria)/ -
 - ☐ /Heracleum mantegazzianum/ -
 - ☒ /Impatiens glandulifera/ - netýkav
 - ☐ /Solidago canadensis/ - zlatobyľ
 - ☒ /Solidago gigantea/ - zlatobyľ ob
 - ☐ /Ailanthus altissima/ - pajaseň Ži
 - ☐ /Amorpha fruticosa/ - beztvarec
 - ☐ /Lycium barbarum/ - kustuovnica
 - ☒ /Negundo aceroides/ - javorovec
- GRDY
- Iné



Data CC-BY-SA by [OpenStreetMap](#)
ŠOP SR: [Impatiens glandulifera](#),
ŠOP SR: [Solidago gigantea](#),
ŠOP SR: [Negundo aceroides](#)

Aktívni Témata

- ☒ /Negundo aceroides/ - javorovec
- ☒ /Solidago gigantea/ - zlatobyľ
- ☒ /Impatiens glandulifera/ - netýkav
- ☒ hranica SR
- ☒ OpenStreetMap

Legenda

- /Solidago gigantea/ - zlatobyľ obrovská
- Untitled 1
- /Negundo aceroides/ - javorovec jaseňolistý
- Untitled 1
- /Impatiens glandulifera/ - netýkavka žľazkatá
- Untitled 1
- hranica SR
- ☐

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie: Sládkovičovo

Botanický taxón: Ailanthus altissima

Hľadanie dokončené: 1 Výsledok

Zrušiť Hľadať

< Hľadať Výsledok >

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie: Sládkovičovo

Botanický taxón: Impatiens glandulifera

Hľadanie dokončené: 1 Výsledok

Zrušiť Hľadať

< Hľadať Výsledok >

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie: Sládkovičovo

Botanický taxón: Lycium barbarum

Hľadanie dokončené: 5 Výsledky

Zrušiť Hľadať

< Hľadať Výsledok >

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie: Sládkovičovo

Botanický taxón: Negundo aceroides

Hľadanie dokončené: 1 Výsledok

Zrušiť Hľadať

< Hľadať Výsledok >

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie: Sládkovičovo

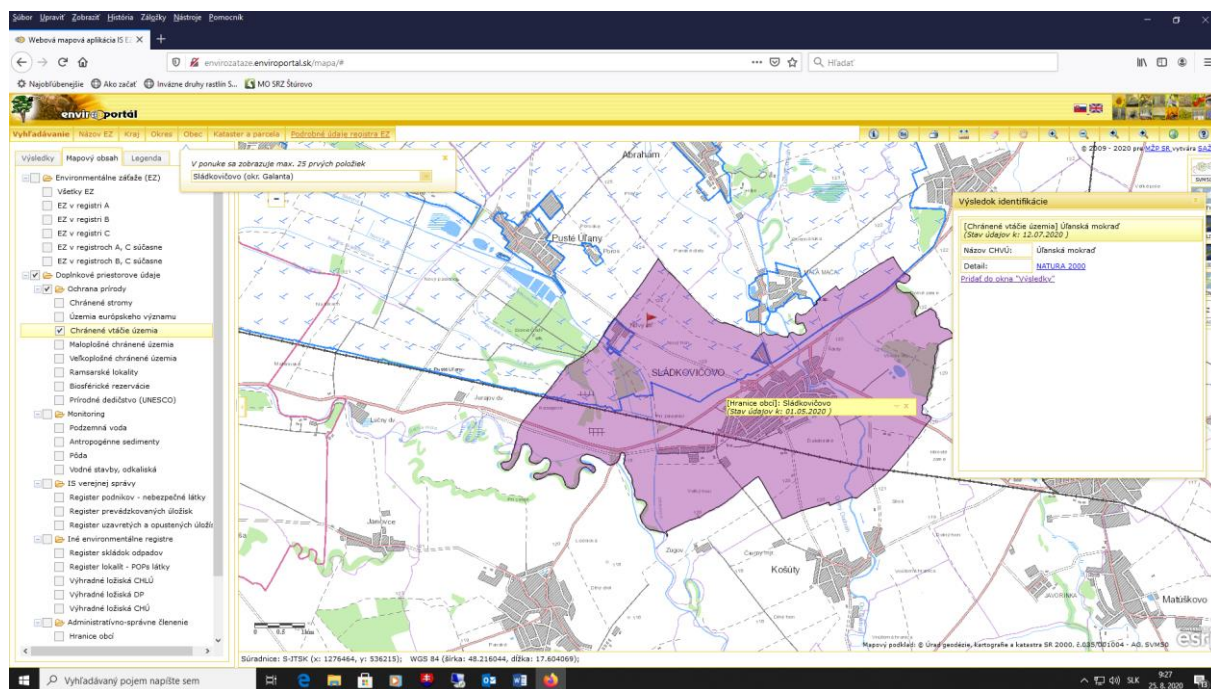
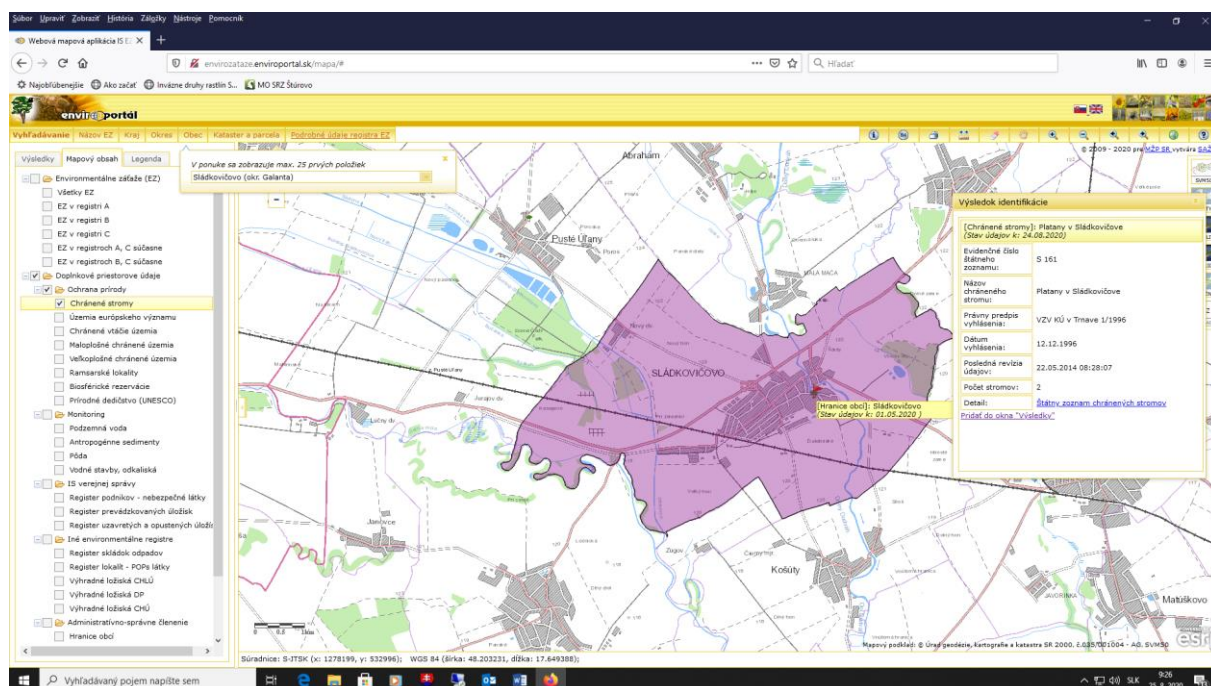
Botanický taxón: Solidago gigantea

Hľadanie dokončené: 3 Výsledky

Zrušiť Hľadať

< Hľadať Výsledok >

Príloha č. 3 - Sládkovičovo



enviroportál

Vyhľadávanie: Názov EZ Kraj Okres Obec Kataster a parcela Podrobné údaje registra EZ

Výsledky Mapový obsah Legenda

V ponuke sa zobrazuje max. 25 prvých položiek: Sládkovičovo (okr. Galanta)

☒ Environmentálne zariadenia (EZ)

☐ Všetky EZ

☐ EZ v registri A

☐ EZ v registri B

☐ EZ v registri C

☐ EZ v registroch A, C súčasne

☐ EZ v registroch B, C súčasne

☒ Doplnkové priestorové údaje

☒ Ochrana prírody

☐ Chránené stromy

☐ Územia európskeho významu

☐ Chránené vtáče územia

☒ Maloplošné chránené územia

☐ Veľkoplošné chránené územia

☐ Ramsarské lokality

☐ Biosférické rezervácie

☐ Prírodné dedičstvo (UNESCO)

☒ Monitoring

☐ Podzemná voda

☐ Antropogénne sedimenty

☐ Pôda

☐ Vodné stavby, odkaliská

☐ IS verejnej správy

☐ Register podnikov - nebezpečné látky

☐ Register prevádzkových úložísk

☐ Register uzavretých a opustených úložísk

☐ Iné environmentálne registre

☐ Register skládok odpadov

☐ Register lokalít - POPs látky

☐ Výhradné ložiská CHÚ

☐ Výhradné ložiská OP

☐ Výhradné ložiská CHÚ

☐ Administratívno-správne členenie

☐ Hraničné obce

Výsledok identifikácie

[Maloplošné chránené územia] PR Sládkovičovská duna
(Stav údajov k: 12.07.2020)

Názov MCHÚ: PR Sládkovičovská duna

Kategória CHÚ: Prírodná rezervácia

Kategória manažmentu podľa IUCN: [Kategória IV](#)

Legislatívny predpis: Úprava Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 61/2019/2019-32 z 30.9.1982 - účinnosť od 1.12.1982, 4. stupeň ochrany - vyhláska Ministerstva Trnava č. 1/2004 z 9.7.2004 - účinnosť od 1.9.2004

Detail: [Bdtný program osobitne chránených častí územia](#)

[Pridať do zoznamu "Výsledky"](#)

[hraničné obce]: Sládkovičovo
(Stav údajov k: 01.05.2020)

Súradnice: S-ITRS (x: 1277180, y: 531296); WGS 84 (šírka: 48.213985, dĺžka: 17.670843)

Mapový podklad: © Ústredný úrad geodézie, katastru a železnice SR 2000. E.035.001004-A0-01/MSD

1923 18.4.2020

enviroportál

Vyhľadávanie: Názov EZ Kraj Okres Obec Kataster a parcela Podrobné údaje registra EZ

Výsledky Mapový obsah Legenda

V ponuke sa zobrazuje max. 25 prvých položiek: Sládkovičovo (okr. Galanta)

☒ Environmentálne zariadenia (EZ)

☐ Všetky EZ

☐ EZ v registri A

☐ EZ v registri B

☐ EZ v registri C

☐ EZ v registroch A, C súčasne

☐ EZ v registroch B, C súčasne

☒ Doplnkové priestorové údaje

☒ Ochrana prírody

☐ Chránené stromy

☐ Územia európskeho významu

☐ Chránené vtáče územia

☒ Maloplošné chránené územia

☐ Veľkoplošné chránené územia

☐ Ramsarské lokality

☐ Biosférické rezervácie

☐ Prírodné dedičstvo (UNESCO)

☒ Monitoring

☐ Podzemná voda

☐ Antropogénne sedimenty

☐ Pôda

☐ Vodné stavby, odkaliská

☐ IS verejnej správy

☐ Register podnikov - nebezpečné látky

☐ Register prevádzkových úložísk

☐ Register uzavretých a opustených úložísk

☐ Iné environmentálne registre

☐ Register skládok odpadov

☐ Register lokalít - POPs látky

☐ Výhradné ložiská CHÚ

☐ Výhradné ložiská OP

☐ Výhradné ložiská CHÚ

☐ Administratívno-správne členenie

☐ Hraničné obce

Výsledok identifikácie

[Maloplošné chránené územia] CHA Sládkovičovský park
(Stav údajov k: 12.07.2020)

Názov MCHÚ: CHA Sládkovičovský park

Kategória CHÚ: Chránený areál

Kategória manažmentu podľa IUCN: [Kategória IV](#)

Legislatívny predpis: Nariadenie Okresného národného výboru v Galante č. 11-1/1983 z 9.8.1983 - účinnosť od uplynutia doby 30 dní po vyhlásení

Detail: [Bdtný program osobitne chránených častí územia](#)

[Pridať do zoznamu "Výsledky"](#)

[hraničné obce]: Sládkovičovo
(Stav údajov k: 01.05.2020)

Súradnice: S-ITRS (x: 1277970, y: 532256); WGS 84 (šírka: 48.205062, dĺžka: 17.645611)

Mapový podklad: © Ústredný úrad geodézie, katastru a železnice SR 2000. E.035.001004-A0-01/MSD

1924 18.4.2020

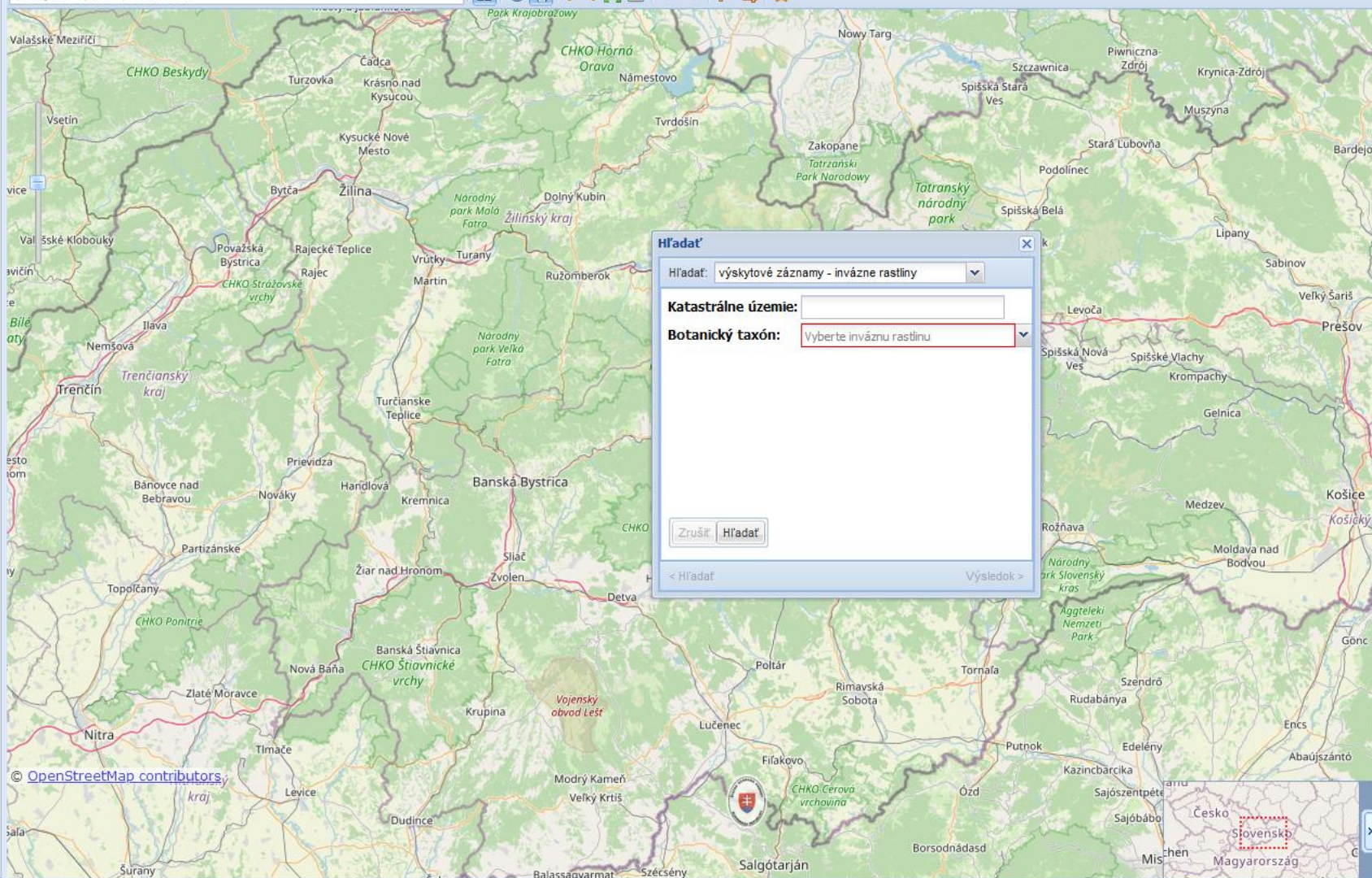
Mapový prehliadač Štátnej ochrany prírody SR pre vás prevádzkuje Tím Odboru správy dát a GIS
Open source mapový framework: Heron Mapping Client (MC) šírený pod licenciou GNU GPL v3

**MAPA NIE JE POUŽITELNÁ
NA PRÁVNE ÚKONY**

Vrstvy

- Základné mapy
 - ☒ OpenStreetMap
 - ☐ OpenTopoMap
 - ☐ Tieňovaný reliéf
 - ☐ Digitálny model reliéfu
 - ☐ Bez podkladovej mapy
- Základné vrstvy
 - ☐ Pôsobnosť ŠOP
- Ochrana prírody**
- Administratívne hranice
 - ☐ Územie SR
 - ☐ Okresy SR
 - ☐ Katastre SR

Hľadáť miesto, mesto, dedinu v SK



Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie:

Botanický taxón: Vyberte inváziu rastlinu

Zrušiť Hľadať

< Hľadať

Výsledok >

Aktívne vrstvy

OpenStreetMap

Legenda



maps.soprs.sk/mapy/invazne.php



Hľadať



Najobľúbenejšie Ako začať Invázne druhy rastlín S... MO SRZ Štúrovo

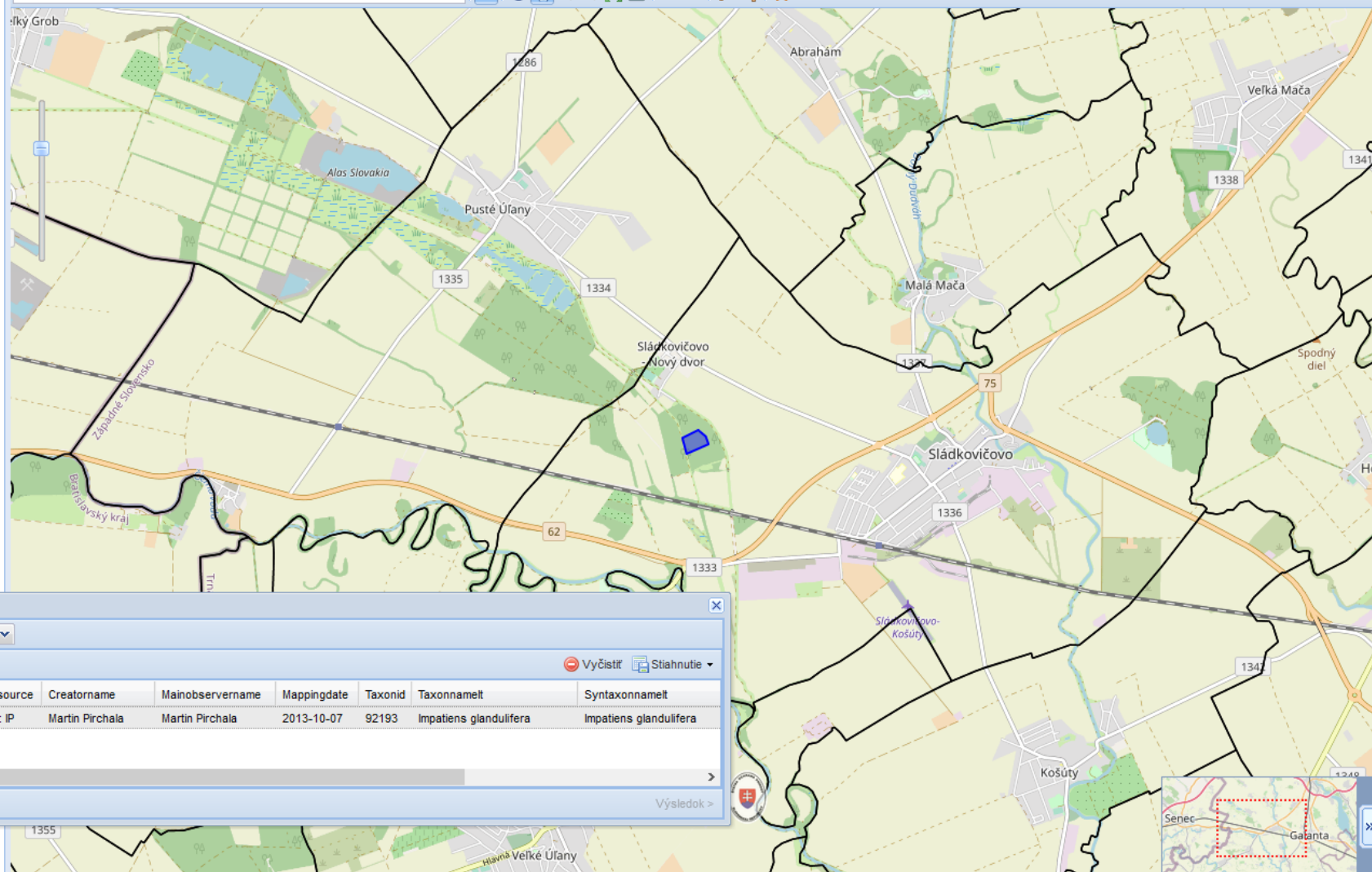
Pridá stránku medzi záložky (Ctrl+D)

Vrstvy

- Základné mapy
 - ☒ OpenStreetMap
 - ☐ OpenTopoMap
 - ☐ Tieňovaný reliéf
 - ☐ Digitálny model reliéfu
 - ☐ Bez podkladovej mapy
- Základné vrstvy
 - ☐ Pôsobnosť ŠOP
 - ☒ Ochrana prírody
- Administratívne hranice
 - ☐ Územie SR
 - ☐ Okresy SR
 - ☒ Katastre SR

Mapový prehliadač Štátnej ochrany prírody SR pre vás prevádzkuje Tím Odboru správy dát a GIS
[Open source](#) mapový framework: [Heron Mapping Client \(MC\)](#) šírený pod licenciou [GNU GPL v3](#)

Hľadaj miesto, mesto, dedinu v SK



Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

1 Výsledok

OccurrenceRecordtype	OccurrenceRecordid	Datasource	Creatorname	Mainobservername	Mappingdate	Taxonid	Taxonnameit	Syntaxonnameit
botanika	2328334	KIMS: IP	Martin Pirchala	Martin Pirchala	2013-10-07	92193	Impatiens glandulifera	Impatiens glandulifera

<

< Hľadať

Výsledok >

Záložky

1 : 68247

Lokalizácia X: 17.540772 Y: 48.202984

**MAPA NIE JE POUŽITELNÁ
NA PRÁVNE ÚKONY**

Aktívne vrstvy

- ☒ Katastre SR
- ☒ OpenStreetMap

Legenda

Katastre SR





Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

KOMPLEXNÝ INFORMAČNÝ A MONITOROVACÍ SYSTÉM

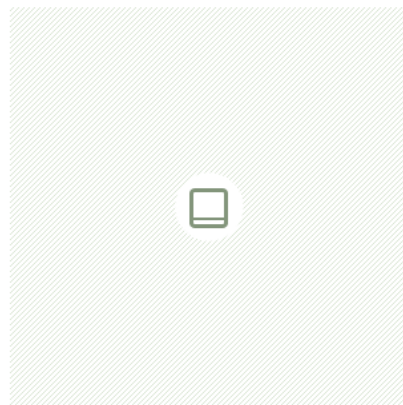
> Prihlásenie > Registrácia

Na stiahnutie Multimédiá Slovník Publikácie Metodiky Kontakt

Výsledky monitoringu | Pozorovania a výskytové dáta | Atlas | Chránené územia | Mapové nástroje | Žiadosti a výnimky

Úvod > Pozorovania a výskytové dáta > Botanické záznamy

netýkavka žliazkatá

[Viac fotografií druhu](#)

netýkavka žliazkatá

Impatiens glandulifera

ÚZEMIA NA MAPE

[Pozorovania a výskytové dáta](#)

PROJEKT

Monitorovanie biotopov a druhov európskeho významu

BIOTOP

Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0)

DÁTUM

7.10.2013

LOKALITA

GALANTA - Sládkovičovo - Újhely

HLAVNÝ MAPOVATEĽ

Pirchala Martin

OSTATNÍ MAPOVATELIA

LITERATÚRA

ETÁŽ

PLOCHA

51 430,51 m²

ŠKÁLA

Tansley-modif.

ZASTÚPENIE

menej ako 1%

[ZOBRAZIŤ KOMPLETNÚ MULTIMEDIÁLNU GALÉRIU DRUHU](#)

LOKALITNÉ ÚDAJE

Pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*)

základné určovacie znaky

Pavol Mered'a, november 2019 (fotografie z internetu)



dozreté plody (nažky)



celý list
(s 9 párami lístkov)

Listy pajaseňa žliazkatého:

25-100 cm dlhé, nepárno (zriedka párno) perovito zložené, sprav. 9-15-jarmové;
lístky kopijovité, **pri báze s 1-2(-3) pármí zubov, inak celistvookrajové**,
na vrchole dlho končisté, na rube sivasté

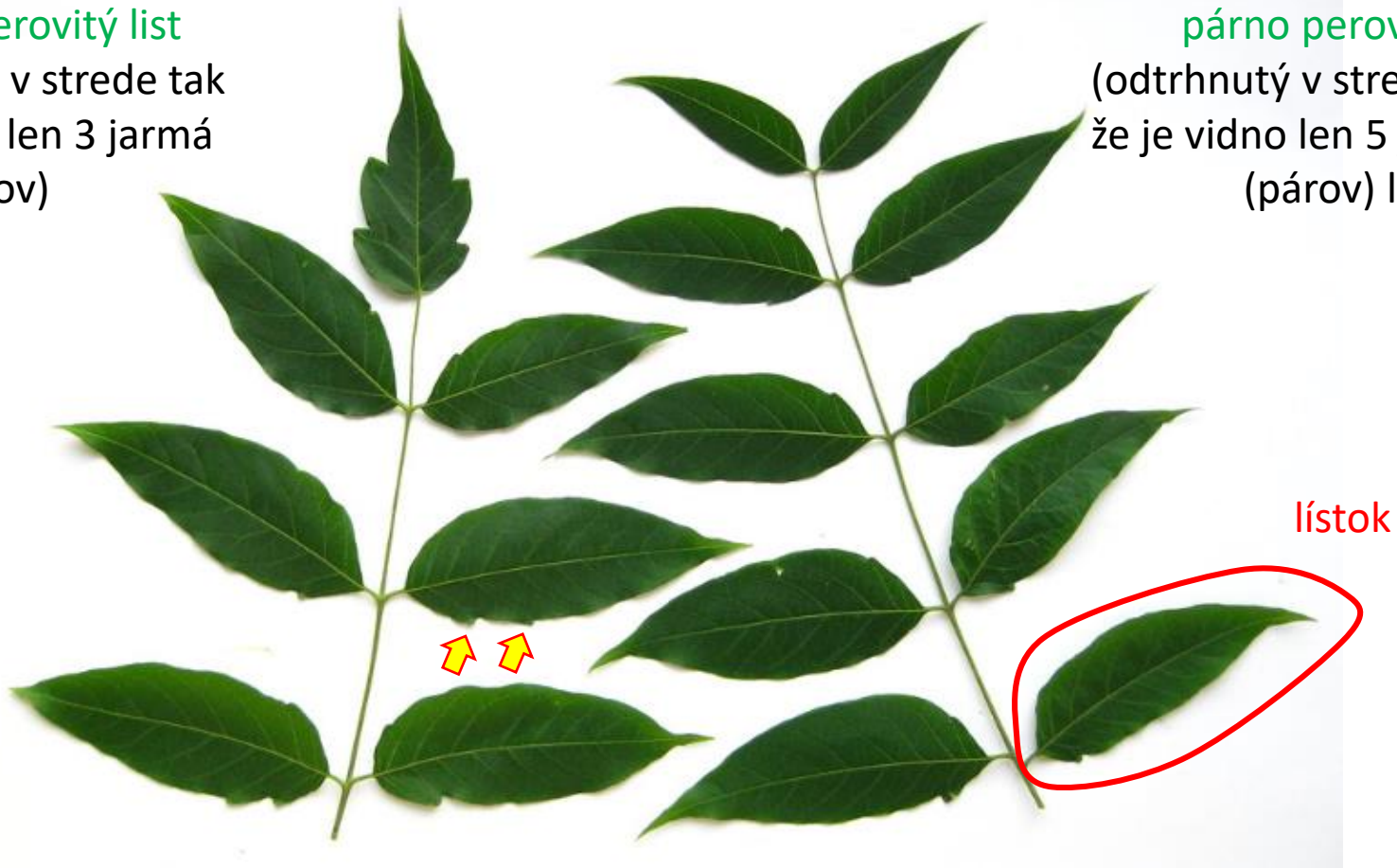
nepárno perovitý list

(odtrhnutý v strede tak
že je vidno len 3 jarmá
(páry) lístkov)

↗ zúbky

párno perovitý list

(odtrhnutý v strede tak
že je vidno len 5 jariem
(párov) lístkov)





Menej typický list: lístky v jednom jarme nemusia vyrastať presne oproti sebe

rastliny pajaseňa sú dvojdomé: na jednej rastline sú buď kvety samčie (len s dobre vyvinutými tyčinkami) alebo sú kvety morfológicky akoby obojpohlavné (s piestikom a redukovanými tyčinkami) - takéto kvety majú však tyčinky nefunkčné a zjednodušene sa preto označujú ako samičie kvety (resp. funkčne samičie kvety - lebo v nich fungujú len samičie pohlavné orgány - piestiky)



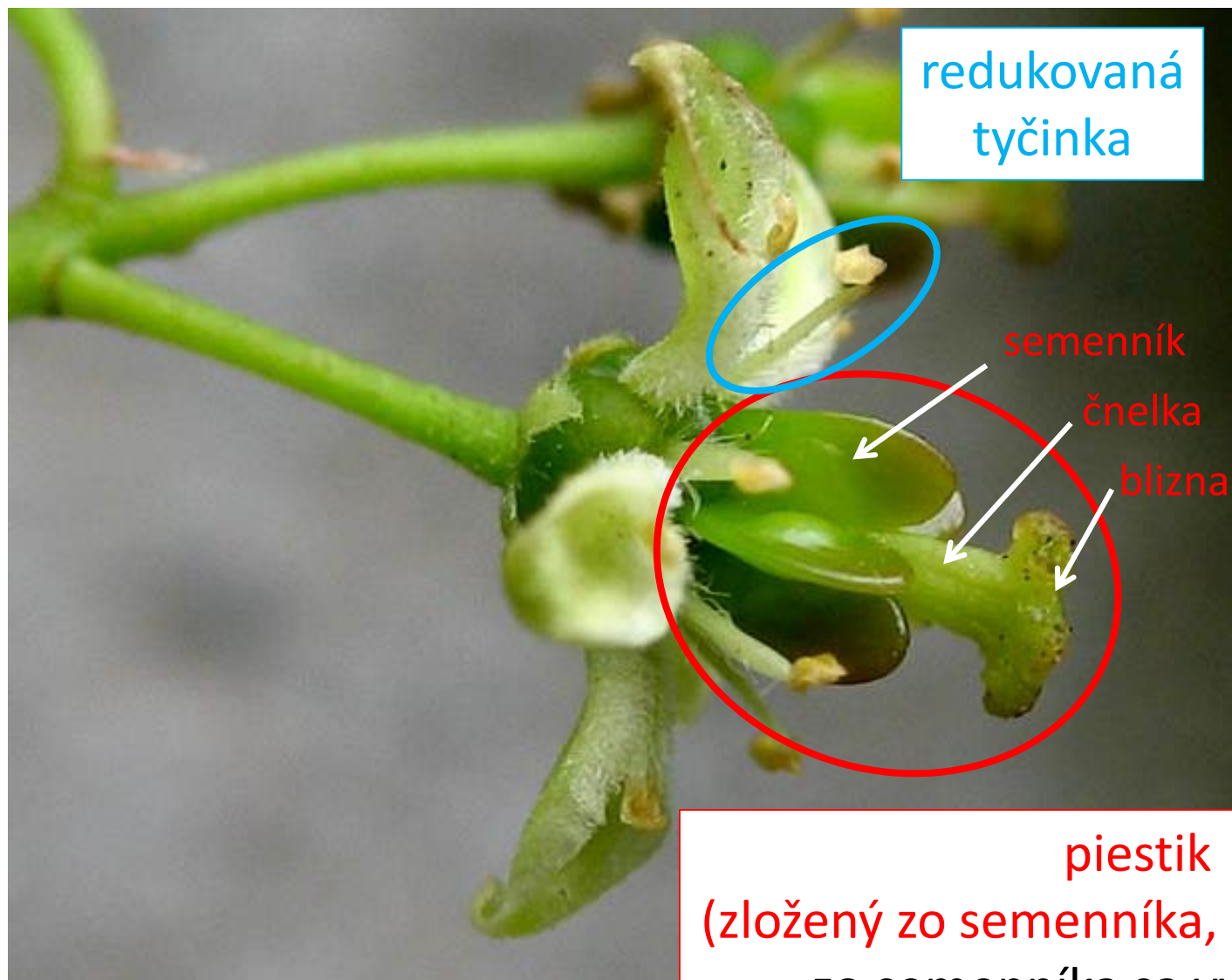
samčie kvety (s tyčinkami, piestik chýba)

rastliny
kvitnú od
konca mája
do polovice
júla



(funkčne)
samičie kvety
(s piestikmi a
redukovaným
i tyčinkami)

Detailný pohľad na (funkčne) samičí kvet



piestik
(zložený zo semenníka, čnelky a blizny)
zo semenníka sa vytvorí plod

Samičie kvety s postupne sa vyvíjajúcimi plodmi zo semenníkov



veľmi mladé plody



trochu staršie plody

samičia rastlina s takmer zrelými plodmi



(plodom je 3-4 cm dlhá, podlhovastá, krídlatá nažka, v strede so semenom)

samičí strom s plodmi



vzhľad samičích rastlín v novembri (vľavo) a počas zimy (vpravo):
plody sú na nich stále prítomné (opadávajú spravidla na jar nasledujúceho roka)



ZÁVERY:

1.

Či ide o pajaseň žliazkatý spoznáme podľa znakov na listoch:
listy sú nepárno alebo páro **perovito zložené**,
lístky sú **pri báze s 1-2(-3) pármami zubov, inak celistvookrajové**

2.

Či ide o samičiu rastlinu sa dá spoznať len vtedy ak
na rastline vidíme:

a) buď **kvety s piestikmi**

b) alebo **dozrievajúce, resp. zrelé plody**